

ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Умови функціонування підприємств в Україні в умовах воєнного стану суттєво відрізняються від нормальних мирних умов. Через збройну агресію в Україні була пошкоджена або повністю зруйнована велика кількість об'єктів промислової інфраструктури та інших активів підприємств на півдні, сході на півночі країни. Багато компаній повністю або частково втратили можливість працювати через окупацію, бойові дії або їх загрозу.

Функціонування підприємств в Україні в умовах воєнного стану є складним і вимагає дотримання особливих умов та обмежень з метою забезпечення національної безпеки та захисту населення. Нижче наведено деякі загальні аспекти, які впливають на підприємства в таких умовах:

Збільшена нестабільність: Воєнний стан призводить до політичної та економічної нестабільності, що впливає на підприємства. Валютні коливання, інфляція та зміни в регулюванні, все це ускладнює планування та фінансовий облік.

Зменшення попиту та інвестицій: Воєнний конфлікт призвів до зменшення споживчого та інвестиційного попиту. Це безпосередньо впливає на доходи підприємств та змушує їх адаптувати свої стратегії розвитку.

Заборона чи обмеження деяких видів діяльності: Умови воєнного стану супроводжуватися забороною або обмеженням деяких видів діяльності, особливо тих, які можуть бути пов'язані з безпекою чи зброєю. Підприємства повинні дотримуватися регулювань та законодавчих актів, що стосуються таких обмежень.

Підвищення вимог до безпеки: Підприємства стали більш уважними до питань безпеки та захисту власної діяльності та працівників в умовах загрози. Це включає в себе заходи щодо кібербезпеки, захисту виробничих об'єктів, тощо.

Зміни в постачанні та логістиці: Воєнний призвів до змін у постачанні та логістиці, включаючи обмеження на переміщення товарів та послуг через контрольні пункти, зміни в маршрутах постачання та інші обмеження.

Пошук нових ринків: Умови воєнного стану стимулюють підприємства до пошуку нових ринків та можливостей для диверсифікації бізнесу. Це включає в себе розширення експорту, розробку нових продуктів або послуг, а також співпрацю з іншими підприємствами.

Готовність до кризи: Підприємства повинні мати плани готовності до кризи та діяти відповідно до них. Це включає в себе резервування ресурсів, плани евакуації, регулярні навчання для персоналу та інші заходи.

Зміни в регулюванні: Умови воєнного стану супроводжуються змінами в законодавстві та регулюванні, і включають обмеження на діяльність підприємств і збільшення відповідальності за порушення цих обмежень.

Забезпечення безперебійності виробництва: Підприємства приділяють увагу плануванню і забезпеченню безперебійності виробництва в умовах воєнного стану, включаючи запаси сировини та матеріалів.

Мобілізація ресурсів: Умови воєнного стану призводять до необхідності мобілізації ресурсів для підтримки оборони та допомоги військовим діям. Підприємства можуть бути зобов'язані надавати ресурси, працівників чи обладнання для цілей оборони.

Висновки: Умови воєнного стану становлять надзвичайний виклик для підприємств, і їх успішність в цих умовах залежить від їхньої гнучкості, готовності до адаптації та співпраці з владою та іншими стейкхолдерами. В той же час відкриває нові можливості для перебудови системи управління, підбору ефективнішого персоналу, аналізу продуктивності напрямів діяльності, оптимізації витрати компанії, тощо.

Література:

1. Левчинський Д.Л., Ступнікер Г.Л., Каширнікова І.О., Зозуля Н.В.

Підприємництво України в умовах воєнного стану. Економічний простір. 2022. № 181. С. 110-114. URL

<http://srd.pgasa.dp.ua:8080/bitstream/123456789/9756/1/Levchynskyi.pdf>

2. Череп О., Калюжна Ю., Михайліченко Л. Особливості управління персоналом в умовах воєнного стану в Україні. Економіка та суспільство, (48).

<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-24>

Під керівництвом: доц. каф. МТП, В. В. Євченко